gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	13e Wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling van de Vervoerregio Amsterdam over het versterken van de positie van de gemeenteraad in de Vervoerregio Amsterdam
Portefeuillehouder	drs. Marja Ruigrok
Steller	Jolien Prins
Collegevergadering	16 april 2024
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	10857841

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college en de burgemeester, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft, hebben besloten om:

1. de 13e wijziging van de 'Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam' vast te stellen.

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. de 13e wijziging van de 'Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam' vast te stellen.

2. Samenvatting

De regioraad van de Vervoerregio Amsterdam (vervoerregio) heeft de deelnemende gemeenten gevraagd om in te stemmen met de 13e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam (GR VRA). De aanleiding voor deze wijziging is de verandering in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) die op 1 juli 2022 in werking is getreden. De GR VRA moet aangepast worden aan deze nieuwe wetgeving. Daarnaast is de GR VRA aangepast naar aanleiding van de nieuwe Omgevingswet en zijn de actuele werkwijzen van de vervoerregio erin verwerkt. Het doel van de wijziging is om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regeling te versterken en de positie van gemeenteraden te versterken. De belangrijkste wijzigingen om dit te bewerkstelligen zijn onder andere om de gemeenteraden meer te betrekken bij de besluiten van de vervoerregio, aanpassingen te doen in de begrotingscyclus en het formaliseren van de actieve informatievoorziening aan de gemeenteraden. De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de gewijzigde GR VRA ligt bij de regioraad van de vervoerregio, waarbij instemming van tweederde van de gemeenten vereist is.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam aanpassen aan de nieuwe Wet gemeenschappelijke Regelingen

Op 1 juli 2022 is de Wgr gewijzigd. Gemeenschappelijke regelingen hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun huidige regeling aan te passen aan de nieuwe wet. De vervoerregio heeft een voorstel gemaakt om de GR VRA aan te passen aan de wetswijziging. Zie de aangepaste GR VRA in bijlage 1.

De GR VRA klopt op sommige punten niet meer met wet- en regelgeving en de bestaande werkwijze van de Vervoerregio

De directe aanleiding voor de 13e wijziging van de GR VRA was de gewijzigde Wgr. Tegelijk is door de vervoerregio gekeken of de GR VRA ook op andere punten de geactualiseerd diende te worden.

Dit geldt met name voor de Omgevingswet die per 1 januari 2024 in werking is getreden. Daarmee is de Planwet verkeer en vervoer komen te vervallen en heeft de vervoerregio niet langer de wettelijke taak een regionaal verkeers- en vervoerplan vast te stellen. In verband hiermee is in de gemeenschappelijke regeling de term 'regionaal verkeers- en vervoerplan' vervangen door de term 'regionaal beleidskader mobiliteit' (zie ook de zienswijze van de raad op het concept-beleidskader kenmerk 7766353). Dit beleidskader is ook te beschouwen als het regionaal verkeers- en vervoerbeleid als bedoeld in de Wet Brede Doel Uitkeringen Verkeer en Vervoer, dat de basis vormt voor het doen van uitgaven door de vervoerregio.

Verder zijn sommige bepalingen aangepast om ze te laten aansluiten op de huidige werkwijze binnen de vervoerregio. Ook heeft een redactieslag plaatsgevonden. Voor een gedetailleerd overzicht van alle wijzigingen en een toelichting hierop zie hiervoor het conceptbesluit in bijlage 2.

Welk doel wordt nagestreefd?

De Wgr is gewijzigd met als doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken, waaronder het versterken van de positie van de gemeenteraad. De huidige GR VRA wordt hierop aangepast. De wijziging van de Wgr betreft voor de vervoerregio drie onderdelen:

- versterken van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen;
- aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
- verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

De wijziging van de Wgr heeft geen verstrekkende gevolgen voor de GR VRA. Op veel vlakken is de betrokkenheid van de raden van de deelnemende gemeenten bij de besluitvorming van de vervoerregio al stevig georganiseerd, door de manier waarop de vervoerregio is ingericht. De leden van de regioraad zijn aangewezen uit de raden en leggen verantwoording af aan de raden. Daarnaast worden raden actief geïnformeerd en is al vastgelegd dat zij over bepaalde besluiten om een zienswijze worden gevraagd.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Het belangrijkste uitgangspunt van de Wgr is om de kaderstellende rol van gemeenteraden te versterken. Dit wordt gedaan door een aantal wijzigingen in de GR VRA door te voeren. De belangrijkste zijn:

- de regioraad de mogelijkheid geven meer besluiten aan te wijzen waarover een zienswijze aan de raden wordt gevraagd;
- de data en termijnen van de begrotingscyclus aanpassen;
- het actief informeren van de raden formaliseren;
- de bestuursorganen van de gemeenten, waaronder de raden, laten besluiten over de gevolgen van uittreding van een deelnemende gemeente;
- de GR VRA eens in vier jaar te evalueren, en daarbij de burgemeesters, colleges van B&W en de gemeenteraden te betrekken;
- een grondslag voor het vaststellen van een participatieverordening door de regioraad op te nemen;
- begrotingswijzigingen die niet leiden tot een gewijzigde bijdrage van de deelnemende gemeenten en de jaarrekening uit te zonderen van de zienswijzeprocedure met de raden.

In bijlage 3 staat een toelichting op alle wijzigingen in de Wgr en wat de wijzigingen betekenen voor de GR VRA. Voor een gedetailleerd overzicht van alle wijzigingen zie het conceptbesluit in bijlage 2.

Wat zijn de argumenten?
Gemeenschappelijke regelingen hebben tot 1 juli 2024 om de regelingen te wijzigen
Als gevolg van deze wijziging van de Wgr moet de GR VRA per 1 juli 2024 zijn aangepast. Om ervoor te zorgen dat de gewijzigde GR VRA voor 1 juli 2024 gewijzigd kan worden ontvangt de vervoerregio graag uiterlijk 1 juni 2024 de gevraagde besluiten.

3.3 Wat mag het kosten?
Aan de uitvoering van deze nota zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

Wat zijn de financiële risico's?
Onze gemeente loopt geen vermeldenswaardige financiële risico's bij de uitvoering van dit voorstel.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?
Een wijziging komt tot stand als tweederde van het aantal gemeenten die tezamen tweederde van het aantal inwoners vertegenwoordigen hiermee heeft ingestemd. In de GR VRA is vastgelegd dat gemeenten instemmen als zowel het college van B&W, de burgemeester en de gemeenteraad instemmen. Eerste aanspreekpunt binnen het college is de portefeuillehouder verkeer en vervoer.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?
Voor het wijzigen van de GR VRA is geen zienswijzeprocedure van toepassing
De GR VRA is een regeling die is getroffen door de raden, colleges en burgemeesters van de 14 gemeenten in het gebied van de vervoerregio, een zogenaamde gemengde regeling. De regeling moet een procedure tot wijziging bevatten (artikel 9 lid 1 Wgr). In de GR VRA betreft dit artikel 67. Op basis hiervan wordt de wijziging ter besluitvorming aan de raden, colleges en burgemeesters van de 14 gemeenten voorgelegd. Op deze wijze is de betrokkenheid van de gemeenteraden bij de wijziging dus gewaarborgd. De zienswijzeprocedure zoals geregeld in artikel 1 van de Wgr is voor regelingen die (mede) zijn getroffen door gemeenteraden en daarom niet van toepassing.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Communicatie hierover vindt plaats door de vervoerregio

De gewijzigde GR VRA treedt in werking als de gemeente Amsterdam dit heeft gepubliceerd in het gemeenteblad. Na inwerkingtreding van de gewijzigde GR VRA wordt hiervan melding gedaan met een nieuwsbericht op de website van de vervoerregio. De vervoerregio informeert de gemeenteraden over het resultaat.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

De vervoerregio vertegenwoordigt de deelnemende gemeenten in het Platform Mobiliteit van de MRA. Met de GR VRA borgen we een goede aanhaking bij en samenwerking met de MRA.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris, de burgemeester,

Cees Vermeer Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

1. Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam
2. Concept-besluit inhoudende de 13e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam
3. Memo Gevolgen wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de Gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam